

**ПОЗИЦИЯ НА КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА**  
**ОТНОСНО ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ**  
**ЗА ПЕРСПЕКТИВИТЕ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА СВОБОДНИЯ РЕСУРС**  
**В РАДИОЧЕСТОТЕН ОБХВАТ 1800 MHz**

## 1. Въведение

Сред основните цели, механизми и подходи на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) за управление на радиочестотния спектър са осигуряване на условия за неговото ефективно ползване, създаване на предпоставки за насърчаване на конкуренцията и подпомагане развитието на пазара на електронни съобщения при равнопоставено третиране на предприятията, предоставящи електронни съобщения.

Предвид засиления интерес към свободния спектър в **радиочестотен обхват 1800 MHz** (радиочестотни ленти 1710-1785 MHz и 1805-1880 MHz), с оглед спазване на принципите на прозрачност, публичност и консултативност, залегнали в разпоредбите на Закона за електронните съобщения (ЗЕС), КРС поставя на обществено обсъждане въпроси от обществена значимост за развитие на електронните съобщения в посочения обхват.

## 2. Радиочестотен спектър в обхват 1800 MHz – предоставен ресурс на участниците на пазара на мобилни услуги и перспективи за ползване на свободния спектър в този обхват.

Един от водещите механизми при управление на радиочестотния спектър е осигуряването на гъвкавост и неутралност при неговото ползване, както по отношение на предоставяните услуги, така и по отношение на използваните технологии.

Обхват 1800 MHz е един от обхватите по отношение, на които е приложен принципът на неутралност относно използваните технологии, чрез транспониране разпоредбите на Европейската регулаторна рамка за електронни съобщителни мрежи и услуги в българското законодателство. Съгласно действащата нормативна уредба този обхват може да се ползва за изграждане на GSM, UMTS, LTE, WiMAX наземни мрежи. Предприятията, имащи разрешения с предоставен ресурс в обхват 1800 MHz могат да внедряват нови технологии, посредством които да предоставят разнообразни високоскоростни мобилни широколентови услуги. Именно това прави обхват 1800 MHz един от най-атрактивните за изграждане и развитие на мобилни наземни мрежи с възможност за предоставяне на високоскоростни мобилни широколентови услуги на крайните потребители, в това число LTE.

Широколентовите услуги имат ключово значение за насърчаването на конкурентоспособността и допринасят в голяма степен за икономическия растеж и за постигане на устойчивите икономически и социални ползи от единен цифров пазар.

Несъмнено тенденциите при ползване на радиочестотния спектър са насочени към въвеждане на мрежи от ново поколение, в т.ч. LTE и предоставяне на високоскоростни мобилни услуги.

На база предоставената информация в КРС може да се обобщи, че по отношение на разгръщането на LTE мрежа, предприятията се ориентират към обхват 1800 MHz. Тази тенденция се наблюдава както по отношение на утвърдените на пазара предприятия, така и по отношение на новонавлизащите участници.

Предвид издадените разрешения към момента свободният радиочестотен ресурс в обхват 1800 MHz е 2 x 18,4 MHz (без да се отчитат защитните летни), като съществуват различни възможности за неговото разпределение. При всички случаи, обаче предоставянето на честотен ресурс следва да бъде подчинено на основните цели на ЗЕС, а именно създаване на необходимите условия за насърчаване на конкуренцията и подпомагане развитието на пазара на електронни съобщения, като се стимулира ефикасното ползване, гарантира се ефективното управление на ограничените ресурси и се осигурява равнопоставено третиране на предприятията. В контекста на посоченото, при избора на подход за разпределението на спектъра, е важно да се отчете следното:

- ✓ на „Мобилтел“ ЕАД, „Космо България Мобайл“ ЕАД и “Българска Телекомуникационна Компания” ЕАД е предоставен еквивалентен честотен ресурс в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz, а на новонавлизащите предприятия „Булсатком“ ЕАД и на „Макс Телеком“ ООД е предоставен спектър само в обхват 1800 MHz.

- ✓ няма свободен спектър в обхват 900 MHz;

- ✓ съгласно Директива 2009/114/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, когато на определени предприятия не е предоставен спектър в обхват 900 MHz те биха могли да бъдат поставени в неизгодно положение по отношение на разходите и ефективността за разгръщането на мрежата;

✓ разгръщането на мрежа от ново поколение, в това число LTE мрежа, е свързано с наличието на достатъчен радиочестотен ресурс, от порядъка на 2 x 10 MHz, дори 2 x 15 MHz.

С цел равнопоставено третиране на предприятията, в съответствие с принципите на ЗЕС, считаме за особено важно да се създадат условия всички участници на пазара на мобилни услуги да имат еквивалентен честотен ресурс от 2 x 10 MHz в обхват 1800 MHz. В тази връзка е добре да се предвидят 2 x 5 MHz за предприятието с най-малко предоставен спектър в обхват 1800 MHz. По този начин ще се създадат предпоставки за равнопоставено и пропорционално разпределение на ресурса в този обхват, което ще допринесе за ефективна конкуренция на пазара. КРС ще предостави така предвидения радиочестотен ресурс единствено при наличие на надлежно подадено заявление, но не по-късно от средата на 2015 г. и при спазване изискванията на ЗЕС.

По отношение на останалия свободен ресурс от 2 x 13,4 MHz, с оглед на това, че същият е по-малко от заявения интерес от страна на предприятията, считаме, че има основания да се стартира състезателна процедура за издаване на нови разрешения с предоставяне на спектър в обхват 1800 MHz.

### **3. Въпроси за обществени консултации, свързани с перспективите за ползване на свободния ресурс в радиочестотен обхват 1800 MHz**

Във връзка с перспективите за ползване на свободния ресурс в радиочестотен обхват 1800 MHz се поставят за обществено обсъждане следните въпроси:

- 1.1. Какво мислите за предложеното разпределение на свободния честотен ресурс в обхват 1800 MHz?**
- 1.2. Какво количество спектър желаете да придобиете?**
- 1.3. Бихте ли участвали в състезателна процедура?**
- 1.4. Ако вече имате предоставен ресурс в обхват 1800 MHz, възможна ли е промяна на границите на ползвания от Вас блок с цел ефективно преразпределяне на спектъра?**
- 1.5. Какво е Вашето становище по отношение усвояване на съществуващите три защитни летни (2 x 0,4 MHz, всяка) в обхват 1800 MHz, с оглед създаване на предпоставки за ефективно ползване на радиочестотния спектър?**
- 1.6. Вместо обхват 1800 MHz, бихте ли се насочили към ползване на спектър в обхват 2 GHz, който също е технологично неутрален?**
- 1.7. Имате ли интерес за придобиване на спектър в обхвати 700 MHz, 800 MHz и 2,6 GHz, след тяхното освобождаване за граждански нужди?**
- 1.8. Тъй като ресурсът в обхват 1800 MHz е недостатъчен как гледате на възможността за ползване на комбиниран спектър в обхвати 700 MHz, 800 MHz, 1800 MHz 2 GHz и 2,6 GHz? Моля посочете предпочитаните от Вас обхвати за развитие на мрежите Ви.**
- 1.9. Какво е Вашето виждане за включване на задължение за осигуряване на национален роуминг и MVNO, с оглед създаването на условия за конкурентност и известна равнопоставеност по отношение на новонавлизащите предприятия на пазара на мобилни услуги?**

#### **Използвани съкращения**

**GSM** (Global System for Mobile Communications) е глобална система за мобилни съобщения.

**UMTS** (Universal Mobile Telecommunication System) е универсална система за мобилни съобщения.

**LTE** (Long Term Evolution) е безжична широколентова технология за дългосрочно развитие.

**WiMAX** (Worldwide Interoperability for Microwave Access) е безжична широколентова технология, осигуряваща свързаност на големи разстояния.